

Sygn. akt III CZ 27/16

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Maria Szulc (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku S. G.

przy uczestnictwie [...]

o dział spadku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 czerwca 2016 r.,

zażalenia uczestniczki H. L.

na postanowienie Sądu Okręgowego w N.

z dnia 2 grudnia 2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w N. odrzucił na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. skargę kasacyjną uczestniczki H. L. od postanowienia oddalającego jej apelację od postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego w Z. w sprawie o dział spadku jako niedopuszczalną z uwagi na wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia w kwocie niższej niż 150.000 zł (art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.).

W zażaleniu uczestniczka narzuciła naruszenie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 519¹ § 4 k.p.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie i wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca zarzuciła, że Sąd drugiej instancji nie dokonał weryfikacji wartości przedmiotu zaskarżenia mimo, że wartość nieruchomości podlegających podziałowi wynosi co najmniej 200.000 zł a nadto skarga kasacyjna dotyczy kwestii rozstrzygniętych w postanowieniu wstępnym, którego przedmiotem było uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, co czyni ją dopuszczalną w świetle art. 398 § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach o dział spadku zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia; jeżeli jest ona niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych, skarga jest niedopuszczalna.

Wbrew stanowisku skarżącej w orzecznictwie wyrażany jest jednolity pogląd, że od postanowienia sądu drugiej instancji wydanego w sprawie o dział spadku, którego przedmiotem jest rozstrzygnięcie sporu przewidzianego w art. 618 § 1 w zw. z art. 688 k.p.c., skarga kasacyjna przysługuje, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi co najmniej sto pięćdziesiąt tysięcy złotych (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2001 r., II CZ 13/01, OSNC z 2001 r., nr 12, poz. 181, Biul SN z 2001 r., nr 7, poz. 10, z dnia 19 sierpnia 2010 r., I CSK 138/10, z dnia 26 sierpnia 2010 r., II CSK 229/10, z dnia 7 grudnia 2012 r., III CSK 288/12 - nie publ.). Spór o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym jest sprawą o prawo własności w rozumieniu tego przepisu i z chwilą przejęcia do rozpoznania w postępowaniu działowym traci swoją odrębność procesową, stając się częścią i przedmiotem tego postępowania. W rezultacie,

mimo rozstrzygnięcia postanowieniem wstępnym sporu o własność, przedmiotem całej sprawy nie przestaje być dział spadku, co uzasadnia zastopowanie zasady ustalenia wartości przedmiotu sporu w oparciu o art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.

Regułą jest, że wartość przedmiotu zaskarżenia wskazanego w skardze kasacyjnej nie może być wyższa, niż wartość przedmiotu zaskarżenia wskazana w apelacji i przedmiotu sprawy w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, a dopuszczalne wyjątki w postępowaniu kasacyjnym określa art. 368 § 2 w zw. z art. 398 § 3 i art. 398²¹ k.p.c. W sprawie działowej sąd z urzędu ustala wartość majątku podlegającego podziałowi w postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie. Z tej przyczyny na aktualnym etapie postępowania Sąd Okręgowy nie był zobowiązany do „weryfikacji” wartości nieruchomości podlegającej podziałowi przez ustalenie jej rzeczywistej wartości a wskazanie w zażaleniu przez uczestniczkę wartości przedmiotu zaskarżenia wyższej, niż podana w skardze kasacyjnej i w postępowaniu apelacyjnym było wadliwe. Prawidłowa jest więc ocena Sądu Okręgowego, że w świetle art. art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c.

kc

jw